N°. 3487. 1858.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 22 OKTOBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 Oktober.

Wat is de zin der bepaling, die, in de tarieven voorgesteld, in het voorlopig verslag in bescherming wordt genomen, dat vele artikelen bij den invoer, in plaats van naar het *gewigt*, belast worden naar de *waarde*? Wij lezen daaromtrent het volgende in voormeld verslag: „voor *grovere wollen stoffen*, *lakens*, *glas*, *aardewerk* is de vervanging van het bovenstaande regt naar „het gewigt door een regt van 5 pCt. naar de waarde „zeker eene vermindering van bescherming." Het is maar al te waar. En dat om twee redenen, die ongetwijfeld beide bedoeld, evenwel niet beide nadrukkelijk toegestemd worden. Wij zullen daarom een oogenblik bij de tweede reden stil staan, die in het voorloopig verslag, bij wijze van wederlegging besproken, verworpen wordt.

De Regering erkent, dat zij de bescherming voor sommige artikelen van 20 pCt. tot 5 pCt. vermindert. Zij acht die vermindering niet te groot. Het is eene opinie, waarvoor geene enkele reden wordt aangehaald, die er eenvoudig zonder bewijs wordt gesteld, en die men voor lief moet aannemen, omdat de Regering het verzekert.

Nu hebben wij reeds te veel gezien van de verzekeringen, die zoo door de Regering, als door het verslag mildelijk worden geschonken, dan dat wij daaraan krediet kunnen verleenen. Wij zijn er niet slechts toe gebragt geworden, om dergelijke betuigingen, als waarvan hier spraak is, te betwijfelen, maar wij gevoelen ons genoopt om ze in tegenovergestelden zin op te nemen. In allen geval, eene vermindering b. v. op grove wollen stoffen van 20 pCt. tot 5 pCt. heeft nog al iets te beduiden, en nu kan men beweeren, dat men daarbij met de zachte hand en geleidelijk zonder sprongen te werk gaat; maar de vraag is, wie 't gelooven zal? Men heeft te dezer zake zulke buitensporige beweeringen afgegeven, dat onze vraag allezins gepast is.

Maar er is iets anders, en dat is het waarop wij wilden neerkomen. De Regering geeft nu 5 pCt. te heffen niet op het *gewigt*, maar op de *waarde*. De vraag is nu, of die 5 pCt., die op het papier staan, ook in de praktijk 5 pCt. zullen zijn? Met andere woorden, of hier werkelijk 5 pCt. bescherming wordt verleend? Ook dit zal bij hoog en bij laag zoo door de Regering als door sommige leden der Kamer worden beweerd. Wij vertrouwen evenwel, dat èn onpartijdigen èn belanghebbenden te dien aanzien niet onnoozel genoeg zullen zijn om ook dit weer voor geldige munt aan te nemen. Men gebruike zijn gezond verstand en oordeele zelf.

Welk is het middel, waardoor de Regering zal trachten te bewerken, dat de goederen naar de *waarde* worden aangegeven en belast? Zij biedt daarvoor slechts het middel van benadering. Dat wil zeggen, zij geeft aan de dienaren van den fiskus het regt, om de goederen voor den opgegeven prijs tot zich te nemen.

Oppervlakkig beschouwd, schijnt dat zeer knap en afdoend. In de werkelijkheid loopt het op bedrog uit. Er is weinig noodig om dat aan ieder duidelijk te maken. Vraag eens aan den minister van Financiën een statistiek der klassen in de maatschappij, waaruit de agenten genomen worden, die de invoerregten bewaken en innen. Wij bedoelen niet de fatsoenlijkheid noch de administratieve bekwaamheid van die lieden. Maar wij verlangen een onderzoek naar hetgeen hen bevoegd zou maken, om met kennis van zaken te oordeelen over de waarde der goederen, die hun worden aangeboden, om er de inkomende regten van te innen. 't Zal een witte raaf zijn, als men er iemand ontmoet, die er eenige kennis van heeft. Men moet een door en door doorkneed koopman of een in het vak bekwaamd fabriekant zijn, om, gewapend met het regt van benadering, de waarde der goederen te bepalen. Wat is er dan te verwachten van het oordeel van lieden, die ijverige kommiezen of treffelijke ontvangers mogen zijn, maar aan handel en nijverheid volkomen vreemd? Laat dezulken de waarde der goederen schatten, die in den regel het geoefend oog van een in het vak opgegroeid man vorderen — wat zal dat beteekenen?

Neem daarbij in acht, dat het verschil in waarde van 1 of 1½ en zelfs dikwerf van 2 pCt., niet genoegzaam is, om hen die benaderen, zullen schadeloos te stellen voor den aanslag, dien zij doen. Hoe zullen zij, die benaderen, de tot zich genomene goederen aan den man brengen tot den prijs, daarvoor door hen besteed? Zij hebben daartoe geen ander middel dan eene publieke veiling, die, wanneer het koerante goederen betreft slechts soms goed afloopt, maar wanneer het niet-koerante goederen aangaat, doorgaands ten schade der benaderenden moet keeren.

Men mag 't derhalve veilig aannemen, en het is trouwens bekend, dat de aangiften naar de waarde in den regel geschieden ⅓ beneden de werkelijke waarde; en zelfs voor de ½ van de waarde. Dit laatste cijfer moet men aannemen voor al de goederen, die niet koerant zijn, hetzij ze niet zijn van dagelijksch gebruik, hetzij ze nog eenige bewerking behoeven om te kunnen worden aan den man gebragt.

Welk is dan de bescherming, die verleend wordt in het projekt-tarief, dat 5 pCt. van de waarde bepaalt? 1o. Dat nooit 5 pCt. zal worden betaald. Dat cijfer staat op het papier, maar 't is bedrog. Wij durven gerustelijk het departement van Financiën uitdagen om het bewijs te leveren, dat het ooit van eenig artikel 5 pCt. verkrijgt. Wij gaan verder, wij bestaan het te beweeren, dat men er zelfs zelden in slagen zal om 4 pCt. van de waarde der goederen te verkrijgen. En het zal al zeer fraai zijn als men van de koerante goederen iets meer dan 3 pCt. erlangt. Wat die niet-koerante artikelen betreft, er is daarop geen prijs te stellen, en de fiskus zal knap zijn, als hij de helft der waarde weet te innen.

Men ziet waarop dat alles uitloopt. De 5 pCt. bescherming staat voor de vertooning in het tarief; maar in de praktijk daalt die bescherming tot 3½, 3, 2½ en 2 pCt, en zelfs daar beneden, naar gelang van omstandigheden.

Wat wij stellen is geen geheim. De minister van Financiën weet dat beter dan wij. Hoe zou hem datgene onbekend zijn, waartegen gansch Europa zich wapent? Al heeft hij de verzekering gegeven, dat in Zwitserland geene tarieven bestaan, dat is geene reden om hem te verdenken van onwetendheid omtrent de inrigting der tarieven op de Europeesche markten? Hij moet dus weten, dat, waar men in Europa eenige bescherming wil geven aan de goederen, die hij naar de waarde belast, deze daar niet naar de waarde, maar naar het wigt worden geschat. En als de minister kon goedvinden te zeggen wat hij denkt, dan zou hij bekennen, dat men elders en thans ook nog bij ons de goederen *daarom* naar het wigt heeft belast, *omdat* eene inning naar de waarde de deur opent tot bedrog van de zijde der invoerders, tot schade van de zijde der schatkist, en tot misleiding van de zijde der binnenlandsche industrie.

Wat zet het voorloopig verslag tegen deze bekende feiten over? Sommige leden hebben naar een ander middel dan de benadering gezocht en het niet gevonden. Natuurlijk. Zij konden niet vinden wat er niet is. Andere leden hebben zich vergenoegd met de Regering om te zeggen, dat bij eene heffing naar het gewigt de grove goederen het meest betalen, en dien ten gevolge, dat de mindere klasse daardoor het meest bezwaard wordt.

Hoe waar dit moge schijnen in theorie, blijkt het desniettegenstaande onjuist in de praktijk. Er is onder anderen in het adres uit Tilburg aan de Tweede Kamer aangetoond, dat er b. v. bij den invoer van wollen stoffen, door de handelaren eene verdeeling wordt gemaakt van de inkomende regten; dewijl zij, gedrongen door de niet te miskennen eischen der praktijk, een deel der lasten, voor de grove wollen stoffen betaald, op rekening brengen van de fijnere stoffen. Zoo dat de praktijk zelve voorziet in de ongelegenheid, welke tot voorwendsel dient, om het gedaan te krijgen, dat van vele belangrijke artikelen, die op bescherming aanspraak hebben, slechts een onbeduidend invoerregt wordt geheven.

Thans zien het licht de voorloopige verslagen, opgemaakt door de rapporteurs der verschillende afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over de ontwerpen van wet tot vaststelling van Hoofdstukken I, II, III en IX B der Staatsbegrooting voor 1859. Even als in vorige jaren zijn in het verslag over Hoofdstuk I eenige algemeene beschouwingen opgenomen, waarvan wij den hoofdinhoud hier kortelijk laten volgen:

Naar het oordeel van vele leden was de voorstelling des ministers van Financiën van den financiëelen toestand des Rijks, in een gewigtig opzigt niet zoo zuiver als men gewenscht had; hij heeft namelijk niet duidelijk genoeg in het oog doen vallen, dat ook deze begrooting blijken draagt van die gestadige van jaar tot jaar toenemende uitzetting der Staatsuitgaven, waarover men zich in den laatsten tijd telkens heeft beklaagd. Van den anderen kant waren er ook leden, die het verkeerd achtten de uitbreiding der gewone Staatsuitgaven zoo onbepaald te wraken. In sommige afdeelingen is men in een opzettelijk betoog getreden, dat het hoogst onraadzaam zou zijn, voor de toekomst meer dan tot nu toe op de koloniale baten te steunen, en daaruit al datgene te verwachten, wat voor de bestrijding der staatsuitgaven in het moederland kon te kort komen. Naar aanleiding van hetgeen deswege in de redevoering van den minister van Financiën voorkomt, werd in al de afdeelingen ook het gewigtig onderwerp besproken ter bevordering van den aanleg van spoorwegen door geldelijke ondersteuning van Staatswege. Men deed echter niet meer dan dit veelomvattend onderwerp aanroeren, in afwachting der wet wegens de koncessie voor den noorder-spoorweg, die tot eene meer opzettelijke behandeling van dit onderwerp gelegenheid zou geven.

Algemeen verklaarde men zich voor het beginsel om den aanleg van spoorwegen door rijksonderstand te bevorderen. Er waren echter leden, die de offers daarvoor, volgens het denkbeeld der Regering te brengen, te zwaar achtten, — met welk gevoelen andere leden zich evenwel volstrekt niet vereenigden. Omtrent twee punten wordt inlichting gevraagd: 1°. zal men de 21 millioen voor de spoorwegen noodig, gedurende eenige jaren renteloos in de schatkist laten liggen of zal men ze voorloopig tot aankoop van schuld besteden; — en 2°. betreffende de uitdrukking van den minister: „dat men het bezwaar omtrent de garantie van renten met gerustheid onder het oog mag zien, indien *eventueele vermindering van belastingen* niet verder wordt uitgestrekt dan de besparing die door de schulddelging kan verkregen worden." Van verschillende zijden werd ook besproken de laatste zinsnede der redevoering van den minister, waarin het belastingstelsel van het rijk en de gemeenten besproken wordt. Verscheidene leden meenden dat daarin in stede van eene bepaalde overtuiging, zekere weifeling doorstraalde, — terwijl weder anderen zich met deze beschouwing niet konden vereenigen. Men begreep echter dit gewigtig onderwerp, dat bij de overweging der voorgedragen wijzigingen in het belastingstelsel op nieuw zou worden behandeld, — niet bepaaldelijk te moeten bespreken. Alleen stelden velen er prijs op nu reeds van hunne overtuiging te doen blijken, dat vooral ook in belastingzaken de minister van Financiën de leider der Kamer behoort te zijn en zich niet in het gevaar moet brengen van door een deel der vergadering als op sleeptouw te worden genomen. — Op nieuw is het dikwijls geuit gevoelen ontwikkeld, dat het aantal der ambtenaren en bedienden aan verscheidene der departementen van algemeen bestuur talrijker is dan voor een goeden loop van zaken volstrekt vereischt werdt.

Nopens de onderscheidene Hoofdstukken is o. a. het volgende opgemerkt:

Hoofdstuk I (*Huis des Konings*). Bij het onderzoek van dit Hoofdstuk is de wettelijke regeling van de zaak der kroondomeinen weder ter sprake gebragt.

Hoofdstuk II. (*Hooge kollegiën van Staat en kabinet des Konings*).

Op nieuw zijn klagten geopperd over het onvoldoende der lokalen van de Tweede Kamer. Men heeft zich tot de dubbele vraag bepaald of er nog uitzigt bestaat, dat,

zij het ook na eenig tijdsverloop, de lokalen, thans bij den Raad van State in gebruik, door de verplaatsing van dat staatsligchaam naar de ovrzijde van het Binnenhof, ter beschikking van de Tweede Kamer zullen komen, en of nu werkelijk nog vóór het einde des jaars het typografiesch bureau uit de vertrekken boven de sektiekamers naar het nieuw aangekochte gebouw op het plein verhuizen zal.

Hoofdstuk III (*Depart. van Buitenl. Zaken.*) Men is teruggekomen op de zaak van de wateraftappingen in de rivier de Maas. Terwijl men zich wenschte te onthouden van hierbij in het openbaar, hangende de onderhandelingen met België, den ingeslagen weg te beoordeelen of bepaalde aanwijzing te doen van middelen, om tot een einde te geraken, wenschten verschillende leden reeds nu te kennen te geven, dat zij met bevreemding het onzerzijds aan België gedaan voorstel uit de door den minister van Buitenlandsche Zaken in de Eerste Kamer gegeven verklaring hebben vernomen. Zij verwezen naar de onlangs rondgedeelde nota betrekkelijk deze zaak en men vereenigde zich ten slotte om met ernst bij de Regering aan te dringen, dat zij in deze zaak eene krachtige houding zoude aannemen en maatregelen in het werk stellen, die tot eene spoedige en voldoende beëinding van dit geschil zouden leiden.

Verder werd opgemerkt, dat de, op eene daartoe gedane vraag, ten verleden jare ontvangen, mededeeling betreffende de zaak der vereffening van het groothertogdom Luxemburg de verwachting had opgewekt, dat dit onderwerp welligt in dit jaar zou hebben kunnen worden afgedaan.

Wijders gaf men het verlangen te kennen, dat de Regering haren aandrang tot opheffing der Rijntollen zal verdubbelen; en dat zij haar aandacht zou vestigen op de opheffing van den Stadertol. Men hoopte dat de Ned. diplomatie in laatstgemelde aangelegenheid eene meer beteekenende houding mogt aannemen dan bij gelegenheid van den Sondtol het geval is geweest.

Voorts is gevraagd, of de toetreding van Nederland tot de te Parijs aangenomen beginselen van een algemeen internationaal zeeregt eene uitgemaakte zaak is, en, zoo ja, of er geene officiëele kennisgeving dezer toetreding aan de Vertegenwoordiging had moeten zijn gedaan.

Verscheidene leden hebben herinnerd aan hetgeen in de zitting van 27 Sept nopens de zaak van sir James Brooke is gezegd en gaven tevens te kennen met belangstellend verlangen van de Regering nadere mededeelingen deswege te gemoet te zien, terwijl zij de hoop uitdrukten, dat de Regering intusschen de regten en belangen van Nederland op dit punt niet uit het oog zou verliezen.

Door enkele leden werd gevraagd, of de laatste gebeurtenissen in China aan de Regering geene aanleiding gegeven hebben of nog geven, om ook voor den Ned. handel op dat rijk eenige voordeelen te bedingen.

De persoonlijke inzigten van den tegenwoordigen minister van Buitenlandsche Zaken eerbiedigende hebben leden er op aangedrongen, dat de post van ƒ4000 voor tafelgeld niet voor memorie vermeld blijven, maar alsnog op de begrooting gebragt zou worden. Andere leden konden zich echter met de weglating wel vereenigen.

Hoofdstuk IX B. Ook bij de behandeling van dit Hoofdstuk werd de aandacht der Regering op onderscheidene punten gevestigd, als over de bezittingen der voormalige veenderijen, de regeling van het beheer der kroondomeinen, nadere voorziening bedoeld bij art. 11 der wet omtrent de wees- en momboirkamers, het ligtvaardig aanvangen van regtsgedingen, enz. Wat de begrooting zelve betreft, vele leden hebben met genoegen opgemerkt het verschil tusschen de raming voor het volgende jaar en hetgeen voor het loopende jaar was toegestaan. Daaruit, even als uit de zamensmelting van het agentschap van het ministerie van Financiën met de direktiën der grootboeken te Amsterdam, bleek duidelijk de lofwaardige zucht om hetgeen tot dit departement behoort langs den eenvoudigen, ordelijken en min kostbaren weg in te rigten. Andere leden waren daarentegen beducht, dat deze vermindering minder voordeelig op de dienst zou terugwerken. De vermindering van den post voor verdere uitbreiding van het postwezen werd vooral met leedwezen opgemerkt, terwijl ook verscheidene leden zich tegen de plaats gehad hebbende regeling in de distributie der brieven op zon- en feestdagen hebben verklaard.

De *overeenkomst met België tot wering van den nadruk* is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden.

Door deze overeenkomst, die bijna gelijkluidend is met die van de Nederlandsch-Fransche konventie van 29 Maart 1855, is aan den reeds lang geuiten wensch van den Nederlandschen en Belgischen boekhandel voldaan en worden twee beginselen gehuldigd, die de Regering bovenal belangrijk acht, — Het eerste, zegt de memorie van toelichting, is opgenomen in art. 3, laatste zinsnede. Daarbij worden de Nederlandsche en Vlaamsche talen beschouwd, als zijnde een en dezelfde taal. Hoezeer dit beginsel alleen met betrekking tot de overeenkomst van toepassing is, zoo ligt daarin niettemin opgesloten eene erkenning, die, als uitgaande van de Nederlandsche en Belgische regeringen, van veel beteekenis mag genoemd worden, voornamelijk uit het oogpunt van eene goede verstandhouding tusschen twee naburige Staten, welke zoowel in beider belang als in dat der Europeesche staatkunde wordt gevorderd.

Het tweede is opgenomen in art. 11, in welk art. de invoer in de Nederlanden en in België van de boeken, die in 't een en ander der beide landen zijn uitgegeven, van alle regten wordt ontheven.

Het ligt in de bedoeling der Regering, zegt de memorie van toelichting, den vrijen invoer van boeken, die bij de overeenkomst uit den aard der zaak beperkt is tot de werken welke in Nederland of België zijn uitgegeven, van algemeene toepassing te maken.

In de laatste alinea van art. 1 wordt de uitzondering, die voor zekere soorten van voortbrengselen (bijbels, testamenten, katechismussen, psalm, kerk- en schoolboeken, tijdwijzers en almanakken) uit art. 5 der wet van 25 Januarij 1817 zou kunnen voortvloeijen, wederkeerig opgeheven.

De twijfel omtrent het vertalingsregt is aan de schrijvers bepaald ontzegd, de vertaler wordt slechts met betrekking tot zijne eigene vertaling beschermd.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben in de laatste dagen het onderzoek der belasting-ontwerpen van minder aanbelang in overweging genomen.

Het onderzoek in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is thans voorloopig geëindigd. Na het in overweging nemen van de belasting- en eenige andere ontwerpen, zijn de meeste leden uit de residentie vertrokken. Het korte reces heeft dus een aanvang en zal tot in het begin der maand November duren.

Hoezeer op de zoo dure straatsteenen van Londen, meer menschen loopen, dan menig koningrijk inwoners telt, en de huizen, in duizenden van straten op en bijeen zijn geschoven, is toch de natuur, de vrije natuur niet geheel verdrongen. Tien, ja vijftigmaal kleinere groote steden op het vaste land kunnen zich niet op zoo veel natuur beroemen. De politie en de regering laten daar zelfs het bescheidene gras, dat in enkele stille stegen en sloppen, van tusschen de steenen opslaat, zorgvuldig uitsteken, opdat niet het minste groene kleurtje aan de onder wettelijk en politie opzigt staande beschaving te vinden zij. In Londen treft men groote en ruime wandelplaatsen en honderden kleine groene grasvelden of squares aan, terwijl in de buitenwijken ieder huis zijn voor- en achtertuin heeft, ten minste althans de laatste. En buiten Londen in de onmiddelijke omgeving is het geheele land als ingeperkt en in kleine buitenplaatsen herschapen. Villa's en lusthoven verschuilen zich overal aan den voet der heuvels, of in de ligte glooijingen van den dalenden en stijgenden bodem, achter groene hagen, omgeven van schoone weiden, prijkende met allerlei welig geboomte en daar tusschen door slingert zich de spoorweg heen, dan over bruggen, dan door tunnels zijn weg zoekende. Het hier geteekende karakter is eigen aan bijna geheel midden Engeland, maar het Zuiden wordt de bodem vlakker, en naar het Noorden en de zijde van Wallis verheffen zich werkelijke bergen en vormen zich wezenlijke dalen. In Midden-Engeland verdwijnen dorpen en steden als in elkander en kan men niet nagaan waar de eene Gemeente begint en de andere eindigt.

Overal, zelfs in de digst bewoonde straten zoekt de natuur hare regten te handhaven, en de aristocratie en de veelhebbende midden- en koopmanstand woont overal, dikwerf mijlen ver van de plaats waar zijn bedrijf is gevestigd, in landhuizen te midden der weelderige natuur.

Het is een kenmerkend iets in het Engelsche karakter dat streven om de natuur zoo min mogelijk door kunst te beperken, om haar zoo te zeggen, den eigen gang te laten gaan. Er worden zelfs dikwerf schatten aangewend, om zoo veel slechts kan, de kunst achter de natuur te verbergen; vrij moet het klimop overal kunnen woekeren, en tot aan den top der schoorsteenen, tot aan de spits der torens kunnen opklimmen, en daarmede nog niet te vreden, verandert men de woonkamers in bloemtuinen en versiert de zalen met planten uit de meest verwijderde hemelstreken.

In Engeland groeijen duizende boom- en plantsoorten in de vrije natuur, die men op het vaste land slechts in de oranjeriën of zelfs daar niet vindt; en voortdurend worden duizenden ponden sterling betaald om nog meer planten op te sporen en over te brengen.

Toch ook daarmede niet te vreden, brengt men van heinde en verre, allerlei schoone en zeldzame vogels te zamen, niet om ze op te sluiten in armzalige kooijen, maar om ze te plaatsen in verblijven, waarin de kunst de natuur heeft nagebootst, en waar hun het vrije familie leven wordt weder gegeven; 't is waar, beperkt zij hunne bewegingen, maar daarvoor hebben zij in veiligheid zeer veel gewonnen.

En ook daarmede niet te vreden, eene ontevredenheid die allezins beminnelijk is, plundert men nu sedert vijf of zes jaren de diepten der zee, om de wonderbare dierenwereld dier diepten, tusschen spiegelglas in kleine door de kunst geschapene zeeën, zigtbaar te doen worden, te midden van de even wonderlijke plantenwereld dier zelfde geheimnisvolle diepten.

En zelfs daarmede niet te vreden, bouwt men thans tempels van spiegelglas, en dwingt de insecten-wereld, de schoone wereld der vlinders en nimfen om daar binnen te leven en te wonen, en al hare geheimen voor het bespiedende oog van den weetgierigen mensch te ontsluijeren.

Het zijn waarlijk fraaije kamer-versieringen die aquariums en insectariums, en zij hebben bovendien voor den gevoeligen en denkenden mensch eene zeer veel grootere waarde. 't Is hier niet het doode beeld dat in de mumiegestalte van vlinder of kever, in den kalk van de zeeschelp, de natuur vertegenwoordigt, neen het is het leven zelf, het groote, rijke, vreemde leven dat zijne geheimen ontsluijert, en de schoonheden der schepping aan het bewonderend oog openbaart. Ze zijn wonderlijk rijk die Insectariums, met hunnen kunstmatigen grond, waarin kleine planten en bloemen welig tieren en zelfs een kunstmatig stroomtje is aangebragt, en waarin allerlei insecten, zoowel de bonte rijk gekleurde sierlijke vlinder, de ligte waternimf, als de graauwe aardtor en de vreemd gevormde waterkever, zich bewegen en leven, als of ze buiten in het vrije verkeerden. (*Ensch. Ct.*)

De trein, die gisteren avond ten 10 ure 15 minuten uit Rotterdam is vertrokken, heeft tusschen Capelle en Nieuwkerk eene koe overreden. Daar het beest tusschen de rails lag en de machinist het nog tijdig genoeg bespeurde, om de vaart van den trein te verminderen, zijn verdere ongelukken voorkomen en heeft deze ontmoeting slechts eene vertraging van een half uur veroorzaakt. Z. K. H. Prins Hendrik, zich naar Luxemburg begevende, bevond zich onder de passagiers.

Te Leyden zijn sedert 8 Febr. tot heden aan de hoogeschool als student ingeschreven 131 jonge lieden, waarvan 20 elders studeeren.

Te Groningen bedraagt het aantal studenten, in het afgeloopen akademiejaar 1857—1858, aan de hoogeschool aldaar ingeschreven 47.

Het koninklijke kommissariaat der spoorwegen te Keulen, heeft onder dagteekening van 30 Sept. jl., het volgende bekend gemaakt betreffende de scheepvaart bij Keulen:

„Gelet op de overeenkomst nopens den bouw eener vaste brug bij Keulen, tusschen de Rijnoeverstaten den 7den Mei 1858 gesloten, maken wij de eigenaren van Rijnschepen daarop opmerkzaam, dat spoedig na de heropening der scheepvaart in het jaar 1859 de geheele breedte van den Rijn alhier dermate overdekt zijn zal, dat van dien tijd af de plaats waar de brug ligt niet dan met gestreken masten en schoorsteenen gepasseerd zal kunnen worden. Het belang der scheepseigenaren brengt mitsdien mede, dat zij in den loop van den aanst. winter hunne schepen dien overeenkomstig laten inrigten."

Wij vernemen van goederhand, dat de heer Emil Erlanger, een der chefs van het huis Raphael Erlanger te Frankfort, zich dezer dagen te 's Hage heeft bevonden en aan de regering heeft kenbaar gemaakt, dat eene vereeniging van Nederlandsche en vreemde kapitalisten bereid was alle spoorwegen, waaraan voor het oogenblik hier te lande behoefte bestond, aan te leggen en tot stand te brengen. Deze vereeniging zou het aan te leggen sooorwegnet in gemeen overleg met en onder goedkeuring van het goevernement vaststellen en ook vooral zorgen voor de aansluting van de reeds bestaande lijnen aan de nieuw aan te leggen spoorwegen. De bedoeling van dit voorstel zou echter geenszins zijn, om de reeds met de heeren Sloet en Reuchlin gemaakte schikkingen omver te werpen. Integendeel zou de vereeniging trachten, indien de koncessie van den Noorder-Spoorweg door de kamers wordt bekrachtigd, zich met de koncessionarissen te verstaan, in dier voege dat deze zich aan de vereeniging zouden aansluiten. Overigens moet de heer Erlanger zich bereid verklaard om zoodanige waarborgsom te storten als de regering mogt noodig oordeelen. De heer Erlanger is gisteren ter audientie bij Z. M. toegelaten en heeft dit voorstel schriftelijk aan HD. overhandigd. (*Handelsbl.*)

Vele jagers en landlieden maken uit het bloeijen van de heidebloem op, of er een zachte of strenge winter te wachten is, en zeldzaam bedriegen ze zich daarin. De plant, door de natuur bestemd tot voedsel voor wild

gevogelte, bloeit slechts in geringe mate, als een zachte winter op handen is, — de natuur levert alsdan genoegzaam voedsel. Bloeit daarentegen, gelijk thans het geval is, deze plant zeer welig, dan kan men op een strengen winter rekenen, daar het wild alsdan moet leven van de bloesem van dit kruid, dat het onder de sneeuw opzoekt. Is de opmerking juist, dan kan men dus veel koude te gemoet zien. (*U. C.*)

Door Z. M. is aan R. Campbell en J. N. Helderman te Hellendoorn (provincie Overijssel), bewilliging verleend tot het oprigten van eene naamlooze vennootschap tot daarstelling van een *kunstweg* van Vriesenveen naar Ambt Ommen.

Z. M. heeft erkend als konsulair agent van Rusland te Delfzijl, en voor de kusten der provincie Groningen, J. P. Vos.

'sGRAVENHAGE, 20 Okt. Z. M. de Koning heeft gisteren in een bijzonder gehoor ontvangen den generaal Mansouroff, adjudant-generaal van Z. M. den Keizer aller Russen en HDs. buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het Ned. Hof. De gezant heeft bij deze gelegenheid de eer gehad aan Z. M. aan te bieden een eigenhandigen brief van zijnen Soeverein, houdende kennisgeving van de geboorte van Z. Keiz. H. Grootvorst Constantijn Constantinowitch, tweeden zoon van Z. Keiz. H. Grootvorst Constantijn Nicolaewitch, broeder des Keizers. Verder heeft de Russische minister bij dit gehoor aan den Koning voorgesteld den heer Stofregen, staatsraad en kamerheer, belast met het beheer van het konsulaat-generaal van Rusland te Amsterdam.

— Het diner, dat gisteren door den minister van Buitenl. Zaken, baron van Goltstein is gegeven, werd bijgewoond door het corps diplomatique en eenige leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— De baron Dujardin, Belgiesch gezant alhier, heeft zich voor eenige dagen naar de goederen van den graaf Bentinck in Gelderland begeven.

HAARLEM, 19 Okt. Heden had de opneming plaats van de nieuw gebouwde brug in den Holl. spoorweg over de Leidsche vaart, nabij Vogelenzang, door den heer Conrad, inspekteur van 's rijks waterstaat, benevens de hoofd- en verdere ingenieurs uit de provincien Noord- en Zuid-Holland. Deze brug strekt tot vervanging van de houten traliebrug, die geheele vernieuwing vereischte, en bestaat thans uit plaatijzeren liggers rustende op twee midden-penanten.

ROTTERDAM, 19 Okt. Door den ingenieur van de gemeentewerken is aan burgemeester en wethouders ingediend een plan tot aanleg van verscheidene nieuwe straten in de polders Cool en Rubroek. De kosten daarvan zijn begroot op ƒ2,670,393 en de tegemoetkoming door verkoop van grond enz. ƒ2,041,863, zoodat de kosten zouden blijven ƒ628,530.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Okt. Gisteren daalden de fondsen op de beurs bij de ontvangst van een berigt uit Londen, dat admiraal Freemantle, die de vloot in het kanaal kommandeert, het bevel had ontvangen, om van Plymouth — men veronderstelde dit ten minste — naar Lissabon onder zeil te gaan.

Zoo nu werkelijk het Londensche kabinet tot het besluit is gekomen, om een demonstratie voor Lissabon te doen, dan zou waarschijnlijk het Parijsche kabinet daarvan verwittigd zijn geworden, en admiraal Desfossés zou ook bevel hebben om met de vloot onder zijn bevelen naar den Taag te stevenen. Intusschen vindt men evenmin in de Engelsche als onze bladen iets vermeld van de bedoelingen van beide goevernementen en men verwacht alle oogenblikken de tijding, dat het konflikt is bijgelegd.

— De reis van het hof naar Compiègne schijnt uitgesteld te zijn; men kent de oorzaak er niet van.

— Ten gevolge van klagten, gerigt tot den minister van Binnenlandsche Zaken, betreffende de moeijelijkheden in het verleenen van passen, heeft die minister zijnen ondergeschikten aanbevolen de reglementen desbetreffende met minder strengheid in toepassing te brengen. Ten einde het den reizigers naar buitenslands gemakkelijker te maken, zullen de onder-prefekten der departementen aan de zee- en landgrenzen buitenlandsche passen mogen afgeven.

— Gisteren heeft lord Clarendon te St.-Cloud gedineerd, in gezelschap van den Franschen ambassadeur te St.-Petersburg, den hertog van Montebello, die thans met verlof is. Lord Clarendon, die van Carlbad is gearriveerd, heeft zijn intrek in een hôtel der Champs-Elysées genomen.

— De eskadron-chef en de kapiteins, beschuldigd van uit de regimentskas gelden ontvreemd te hebben, zijn door den krijgsraad te Blidah in Algerië veroordeeld, de eerste tot drie jaren gevangenis en ontslag; de twee kapiteins, een tot vier jaren gevangenis en ontslag, en de andere tot vijfjarigen dwangarbeid, enz.

— Een Fransch bouwmeester is naar Smyrna gezonden, waar hij met den bouw van het huis van het Fransch konsulaat belast is.

— De Marseillaansche bladen behelzen eene mededeeling van den heer de Lesseps, betreffende de doorgraving van de landengte van Suez. De heer de Lesseps verklaart daarin, dat de aanleg van het zoetwaterkanaal een jaar zal duren en het zee-kanaal zes jaren. De opbrengst van dit laatste is geraamd op dertig millioen.

— Men meldt dat een moord op Italianen in de nabijheid van Tetuan gepleegd, aanleiding heeft gegeven tot het valsche gerucht van de vermoording der konsuls aldaar. Het feit had evenwel geene staatkundige beteekenis.

— In verscheidene Parijsche brieven wordt gewag gemaakt van een gerucht dat in omloop is, volgens hetwelk de befaamde Amerikaansche vrijbuiter Walker een Franschman van geboorte, nl. de heer Gudin, adjudant van den hertog van Nemours, zou zijn. Misschien zal men zich nog wel herinneren dat die adjudant in 1847, overtuigd van valsch te hebben gespeeld te Chantilly, op 's prinsen bevel Frankrijk moest verlaten en sedert niets weder van zich heeft doen hooren.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Okt. Het Fransch-Portugeesch konflikt werkt ongunstig op de beurs. Want hoewel men geen twijfel voedt voor de spoedige schikking er van ziet men toch in het gedrag van Frankrijk de zucht om steeds zijn toevlugt tot geweldige maatregelen te nemen, die met de vredelievende betuigingen, waarop zoowel Fransche als Engelsche kapitalisten zoo gaarne vertrouwen, in tegenspraak zijn.

— De toestand in Indië blijft, volgens uit Bombay dd. 24 Sept. ontvangen brieven dezelfde, ondanks hier en daar muiterijen, oproerige bewegingen en jammerlijke aanrandingen plaats hebben. 't Is een soort van guerillaoorlog, waarin de Engelschen wel de overhand zullen hebben, doch die nog van langen duur kan zijn. Oude is het gewest, waar de meeste verwarring heerscht.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 Okt. De *Presse* behelst een zeer wijdloopig artikel over het regentschap in Pruissen en den Prins-regent. Het artikel besluit met het volgende: „De tegenwoordige regent van Pruissen zou zich misschien bedenken de thans bestaande konstitutie te bekrachtigen, indien zij er niet was, doch nu zal hij ze met vaste hand en onwrikbaar handhaven, en niet dulden dat zij door kwalijk begrepen ijver of boosaardige bedoelingen verdraaid en belemmerd worde; hij zal voorwaar de hand er niet toe leenen om de konstitutie in overijling met nieuwe konstitutioneele vrijheden te vermeerderen; doch, naar de behoeften, nieuwe verbeteringen er in met kracht ondersteunen; hij is misschien niet zeer geneigd om der vrije pers meer banden te ontnemen, doch hij zal evenmin veroorloven dat haar een wettelijk regt ontnomen wordt, en er voor zorgen dat willekeurige handelingen en regterlijke uitspraken belet worden...."

— Nopens de zaak-Mortara behelst de *Oesten. Volksfreund* de volgende bijzonderheden, ontleend aan de *Gazetta di Venezia*: „Reeds vroeger had Paus Benediktus XIV bepaald, dat de doop van een onmondig Israëlitiesch kind in twee gevallen zonder goedkeuring des vaders kon geschieden; namelijk wanneer zoodanig kind in de nabijheid van een Christen in doodsgevaar verkeerde, of aan zich-zelven overgelaten, en door zijn ouders verlaten was. Het kind van Mortara was in het eerste geval. Die Jood had een Katholieke dienstmaagd, en deze voedde een moederlijke liefde voor het knaapje, dat ziek werd. Zij zag het in doodsgevaar, was voor zijn zieleheil bezorgd, en aan de gebiedende roepstem van haren pligt gehoorzamende, doopte zij het kind heimelijk. Tegen aller verwachting genas het kind. Twee jaren later werd de geestelijke overheid met het gebeurde bekend en de Aartsbisschop van Bologna deed zijn pligt.... Zijne eminentie de Kardinaal Viale Prela, moest zonder verwijl, toen hem van het gebeurde kennis was gegeven, de voorschriften en bullen der Kerk betreffende deze zaak in acht nemen, wilde hij onder de Katholieken geen groote ergernis doen ontstaan. Mortara werd gevraagd of hij voornemens was zijn zoon in de christelijke godsdienst te doen opvoeden, waartoe men hem de middelen aanbood.

„Na herhaalde weigering bleef den Aartsbisschop van Bologna niets anders te doen over dan zijn pligt te volbrengen. Het kind werd naar Rome ter onderwijzing in de Christelijke leer gezonden en zijn vader daarvan kennis gegeven, die, wanneer hij gewild had, zijn zoon had kunnen volgen. Hij zou in dit geval gezien hebben dat men de bedoeling niet had zijn zoon van hem te verwijderen en de banden des bloeds te verbreken, of hem door eenigen ligchamelijken of zedelijken dwang tot geloofsbelijdenis te dwingen, maar enkel en alleen om hem in een huis, dat niets anders dan een kostschool is, een godsdienstige opvoeding te geven, welke hem in staat stelde de hem door den doop verleende goddelijke genade deelachtig te worden."

— Over de quæstie tusschen de Westersche mogendheden en Napels laat een Duitsch blad zich op de volgende geestige, en op enkele, kleine punten na, juiste wijze uit:

„Wat Napels aangaat, dat rijk is nog altijd de *bête noire* der Westersche mogendheden en de meerderheid dergenen, die zich liberaal noemen. Wij gelooven gaarne dat het er daar vrij slecht uitziet, uitgezonderd het heerlijke klimaat en het heerlijke landschap. Ook vinden wij het geheel volgens de orde, dat Frankrijk en Engeland hun gezanten uit Napels terug geroepen hebben. Zij kunnen dat opnemen zoo als zij willen. Wij gelooven inderdaad, dat er aangenamer plaatsen van verblijf zijn dan een Napolitaansche kerker, maar wij kennen ook het woord der Heilige Schrift over hem, die den splinter in het oog zijns naasten ziet, maar niet den balk in zijn eigen, en insgelijks het Engelsch spreekwoord, dat hij, die in een glazen huis woont, niet met steenen moet werpen. De Napolitaansche gevangenissen mogen ongezond zijn — men weet in welken reuk van gezondheid Cayenne staat.

„Voor zoo ver wij weten heeft Engeland het diplomatiesch verkeer met Frankrijk niet afgebroken wegens Cayenne; evenmin heeft hetzelfde land zijn gezant uit Washington terug geroepen, hoewel in de Vereenigde Staten de ellendigste slavernij heerscht; evenmin heeft Pruissen zijn betrekkingen met Engeland gestaakt, omdat in het Britsche leger en op de Britsche vloot de zweepstraf in zwang is. Niemand zie zich-zelven voorbij, en als hij naar hartelust op Napels heeft geschimpt, roepe hij uit, op de borst kloppend: „Heer! wees mij armen zondaar genadig!" "

— Uit Belgrado wordt berigt, dat de voormalige zoo bekende tegenstander van Rusland de heer Garaschanin, thans een ijverig voorstander der Russische politiek is geworden en de pogingen van Wutschitsch op het zeerst bevordert. Sommige goed onderrigte personen vinden daarin het bewijs van de overeenstemming van Rusland en Frankrijk ten opzigte van de inzigten, welke zij met betrekking tot Servië koesteren.

BERLIJN, 20 Okt. Heden heeft Z. K. H. de Prinsregent de zitting der beide Huizen van den Landdag geopend en bij die gelegenheid de volgende rede gehouden:

„Doorluchtige, edele en beminde heeren van beide Huizen des Landdags!

„Diep en pijnlijk bewogen, doch met vast vertrouwen verschijn ik in uw midden. De zware ziekte, welke sedert een jaar onzen Koning en heer getroffen heeft, is ondanks de innige gebeden van zijn trouw volk, door den ondoorgrondelijken wil van den almagtigen Bestuurder van ons lot, nog niet van hem geweken.

„Mijn koninklijke broeder heeft zich mitsdien en aangezien door de artsen een langdurig verblijf buitenlands als noodzakelijk werd beschouwd, genoopt gevoeld, mij ter aanvaarding van het regentschap op te roepen, tot het hem door Gods genade weder geoorloofd zij het koninklijk gezag uit toefenen, waartoe mijne wenschen en gebeden — hiervan is God mijn getuige — onafgebroken strekken.

„Dat Zijne Majesteit de Koning in zijne wijsheid en zorg voor 's lands heil mij tot het aanvaarden van het regentschap heeft opgeroepen, strekt mij tot bijzondere gerust{stelling}.

„Om aan dien hoogen wensch te voldoen, heb ik met het oog op de feitelijk bestaande omstandigheden en de voorschriften van 's lands wetten den zwaren last en de verantwoordelijkheid van het regentschap op mij genomen, met den ernstigen wil voortdurend dat te doen, wat de konstitutie en de wetten van mij vorderen.

„Ik verwacht van u, Mijneheeren! dat gij van uwe zijde hetzelfde zult doen. U zullen, door middel eener bijzondere boodschap, in eene vereenigde zitting van beide Huizen, de stukken betrekkelijk het regentschap worden voorgelegd en des begeerende de noodige inlichtingen gegeven worden.

„Mijne Heeren! Hoe treurig ook uithoofde van den voortdurende ziektetoestand van onzen Koning en Heer het tegenwoordig oogenblik zij, te hooger moeten wij Pruissens vlag door gestrenge pligtbetrachting, in wederzijdsch vertrouwen en eensgezindheid verheffen.

„Met den kreet, die vaak zoo blijde in deze zaal klonk, sluit ik deze plegtige zitting en roep: *Leve de Koning!*"

— De Koning en de Koningin zijn den 15n des namiddags aan het station te Munich aangekomen, vergezeld van de Koningin van Beijeren en hebben de reis onmiddellijk voortgezet. Koning Lodewijk en de Beijersche prinsen waren HH. MM. te gemoet gegaan, om hen te begroeten.

— Uit Petersburg schrijft men, dat men eindelijk

tijdingen uit den Kaukasus heeft ontvangen, die den dood melden van den dapperen generaal Wrewsky. De opperbevelhebber van het Kaukasische leger had een dagorder uitgevaardigd, waarbij bekend werd gemaakt dat genoemde generaal bij het stormloopen op Aul Kituri, aan het hoofd der 1e brigade grenadiers een doodelijke wonde ontving.

— Uit Lithauwen schrijft men het volgende: "In het goevernement van Grondno ligt het uit 150 huizen bestaande kroondorp Porozowo, dat tegelijkertijd met andere dorpen gewelddadig gedwongen werd tot de Grieksche scheuring over te gaan en onder een zeer onbeschaafden, hebzuchtigen pope gesteld. Deze onderwierp de boeren aan zwaren arbeid tot boetdoening, en stroopte hen op onbarmhartige wijze, wanneer zij geestelijke hulp behoefden. Daarover ontevreden, besloten de boeren, zonder de regering van hunne bedoelingen kennis te geven, tot de Katholieke Kerk terug te keeren en gingen met dat doel tot den geestelijke Olendzki. Deze, een hoog bejaard, verstandig en godsdienstig grijzaart, lette niet op het gevaar, waaraan hij zich tegenover de regering bloot stelde, hoorde de biecht der landlieden en nam hen weder in de Kath. Kerk aan. Zoodra de Grieksche geestelijkheid daarmede bekend was, begon zij een onderzoek. Om intusschen de boeren tot gehoorzaamheid terug te brengen, zond de goeverneur-generaal een afdeeling troepen, en policieagenten en zonder regterlijke uitspraak werd er eene schrikkelijke strafoefening gehouden. Al de dorpbewoners, zonder onderscheid, ontvingen ieder zeshonderd knoetslagen; drie der rampzaligen bezweken gedurende de marteling; de geestelijke Olendzki was bereids een natuurlijken dood gestorven, maar de deken en zijn kapellaan werden naar Wilna gezonden en op de schandelijkste wijze mishandeld; men dreigde hen met verbanning naar Siberië en de metropolitaan, die juist te Wilna was, ontving bevel hen dadelijk van hun ambt te ontzetten.

— Te Koningsbergen sprak men veertig jaren geleden van een spookgeschiedenis; namelijk iederen nacht kwam de schildwacht, die van 11 tot 1 uur, tusschen den Steindammer- en Tragheimerpoort op post stond, een oogenblik na middernacht, lang voor hij moest afgelost worden, hijgende naar de hoofdwacht toegeloopen, waar hij verhaalde, niet zonder dat al zijn leden beefden, dat hij voor den duivel, die hem verschenen was, de vlugt had moeten nemen. De kommandant gaf allen, die hun post verlaten hadden, streng arrest. Zekeren nacht moest een knaap van achttien jaren, een zeer oppassend en door iedereen bemind jongeling, den gevaarlijken post betrekken. De sergeant sprak hem moed in. "O, wees niet ongerust, sergeant, antwoordde hij, als de duivel komt zal hij zich mijner geheugen!" 't Sloeg eindelijk een uur; maar de jongeling was niet zoo als de verigen weggeloopen en zijne makkers geloofden, dat de duivel hem den hals had omgedraaid.

Niet weinig verwonderd waren zij alzoo toen zij hem vrolijk op zijn post vonden. Reeds op een afstand riep hij hun toe: "Wij hebben den duivel!" Inderdaad, toen de soldaten naderbij waren gekomen zagen zij een zwart, harig monster met hoorns en staart voor het schilderhuis liggen. Men legde het op de geweren en droeg het naar het wachthuis. Daar verhaalde de onverschrokken jongeling, dat te middernacht een zwarte gedaante brullend van den wal op hem was toegeloopen. Na driemalen "sta! werda!" te hebben geroepen had hij den lastigen gast zijn bajonet in het lijf gestoken. Men trok nu den vermeenden duivel, uit wiens wonde goed, rood bloed stroomde, zijn helsche uniform uit, waarin men het lijk van den kommandant vond. Deze had zich alle nachten in die vermomming gestoken, om den moed zijner soldaten te beproeven en boette nu die spokerij met zijn leven.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Oktober.

BEVALLEN (17 Okt.): J. J. Gaveel, geb. Kist, Z. - G. M. Koning, geb. Heydeman, D.

OVERLEDEN (15 Okt.): F. W. Kanne, geb. Schusler, 50 j. — (16 Okt.): J. M. Ter Gouw, geb. Volkers, 28 j. - A. M. Mann, geb. Otminghuys, 64 j. — (17 Okt.): M. Zeegers, 50 j. — (18 Okt.): J. M. Kerkhoven, 2 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55½	2/m. Livorno	f 39⅛
Zigt ″	″ 56	″ Napels	″ 80¼
2/m. Bordeaux	″ 55¼	3/m. Petersburg	″ 1.70½
½/m. ″	″ 55⅝	6/w. Weenen	″ 34½
3/m. Madrid	″ 237	″ Augsburg	″ 35½
″ Cadix	″ 239	″ Frankfort	″ 99
″ Sevilië	″ 236	2/m. Hamburg	″ 34⅞
″ Bilbao	″ 236	Zigt ″	″ 35 1/16
″ Lissabon	″ 40½	2/m. Londen	″ 11.65
″ Porto	″ 40½	Zigt ″	″ 11.72½
[illegible] Genua	″ 45¾	Rotterdam	″ ⅛

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	pCt.	20 OKT.		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106⅜	a		
Nederl. Bank	4 ″		″		
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	64 7/16	″	64¾	64½
Dito Dito	3 ″	76½	″	76 9/16	
Dito Dito	4 ″	98⅝	″	98 11/16	98 11/16
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″	92⅞	″	93	
Aand. Handel-Maatsch.	4½ ″	141¾	″		
Oost-Ind. Leening	4 ″		″		
Aand. Holl. Spoorweg	. .		″		
Leening idem	4½ ″		″		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″		″		
Maatschappij van Weld.	4 ″		″		
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ ″		″		
Dito *Rothschild*	2½ ″	53¼	″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën	1½ ″	30¼	″	30 5/16	30¼
Dito	3 ″	45⅞	″		
Dito Binnenlandsche	3 ″	41 7/16	″	41 9/16	41½
Amortisable Schuld	.	11 11/16	″	11¾	
Bewijzen Coupon	.	6 1/16	″	6 3/16	
Crediet Instel. bij *Prost & C°*.	.		″		
Portugal, Obligatiën	3 ″	46¼	″	46⅜	46⅜
Dito 1856	3 ″	45 1/16	″	45⅛	45⅛
Uitgestelde		20¾	″		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°*.	5 ″	105⅞	″		
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	103⅞	″		
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″	91	″		
Dito bij idem 1840	4 ″		″		
Dito bij *Stieglitz*	4 ″		″		
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″		″		
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	101⅞	″	102 1/16	102
Dito Adm. te Hamburg	5 ″		″		
Dito dito te Londen	5 ″		″		
Dito dito dito	4½ ″	97¾	″		
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″		″		
Certifikaten van dito	6 ″	66 9/16	″	66¾	66 9/16
Spoorweg Aktiën	5 ″	75	″	75½	
Polen, Aand. 1835, fl. 500		138	″		
Obligatiën	4 pCt.	81 13/16	″	81⅞	
Pruissen, Oblig.	4½ ″		″		
Aandeelen 1854	3½ ″	209¼	″		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C*.	5 ″		″		
Dito dito	4 ″		″		
Dito Metalliek	5 ″	77¾	″	78	78
Dito Rente Amsterdam	5 ″	87⅛	″	87 3/16	
Dito Nationale 1854	5 ″	78	″	78⅜	78⅜
Dito dito	2½ ″	39 9/16	″	39¾	39¾
Weener Bankaktiën	f	1115	″		
Dito Aand. fl. 250, 1839	″		″		
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	329	″	329½	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen		41½	″		
Napels, Cert. bij *L. en B*.	5 ″		″		
Dito bij *Rotschild*	5 ″		″		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″	100⅞	″		
Dito 1839 van £ 100	5 ″		″		
Dito 1843 ″ ″ 100	5 ″		″		
Dito 1852	4½ ″		″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854	4½ ″	88¼	″		
Dito te Parijs	. ″		″		
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″	11 15/16	″	15 9/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	1¾ ″	39¼	″		
Dito Uitgestelde	2¼ ″	14¾	″		
Grenada, Obligatiën	3¼ ″	18 15/16	″	19	
Dito Uitgestelde		5¾	″		
Mexiko, dito	3 ″	18 13/16	″		
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*,	Lr. A f		″		
Dito dito	Lr. B ″		″		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		″		
Amerik. Bank-Aktiën	.	⅝	″		
Illinois Spoorw. Aandeelen	.		″		
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	84¾	″		
Louisiana	5 ″	101⅝	″		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 ″	4 3/16	″	4¼	

Russische Spoorweg doorgef. 246, ¼.

Bij eenige voorname verkoopen zijn de Binnenlandsche fondsen, vooral de 2½ pCt., zeer terug geloopen. De Oostenrijksche zijn in willige stemming gebleven. Overigens was de markt onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3½ pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Okt. België 2½ pc. 56.75; 4½ pc. 99.75g; Metal. 81.75p; Nation. 83.37½; Spanje 1½ pc. 29.81¼; 3 pc. 42.

PARIJS, 20 Okt. Rente kons. 4½ pc. 95.50, op tijd 3 pc. 73.45; Fr.-Oost, Spoorw. 667; Spanje 1½ pc. 30½; 3 pc. 42½; Rom. Leening —.

MADRID, 19 Okt. Spanje 3 pc. 42.70; 1½ pc. 31.05.

LONDEN, 20 Okt. Cons. 98½; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 20⅛; 4½ pc. Peru 90½; 3 pc. id. 69½; 4½ pc. id. doll. bonds 77; Grenada uitgest. 5⅞; id. werkelijke 20¾; 3 pc. Venezuela 40½; 2¼ pc. id. 15; 5 pc. Port. 47; 3 pc. Spanje 46½; 1½ pc. id. 30⅞; Amortiz. 11½; Coupons 6⅜; 4½ pc. Russen 101½; 5 pc. id. 111⅞; 2½ pc. Holland 66¾; 4 pc. id. 100¾; Illinois Shares 76exd.; id. 7 pc. Oblig. 80; Sardinië 93½; Ecuador 15⅞.

WEENEN, 20 Okt. Metall. 5 pc. 82½; Nation. 83; Bank-Aktiën 949; Noord-Bahn akt. 171; Credit Anst. 244; O.-Fr. Spoorw. akt. 261; Saltzb. 100¼; Lomb. Venetiaans. 125½; Wissel op Londen 3/m. 9.53; Goud 5; Zilver —.

BERLIJN, 20 Okt. Stieglitz 5de serie 104; 6de id. 108; Rusland 5 pc. 110¼; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100¾; Diskonto 5.

HAMBURG, 20 Okt. Mexikanen 5⅝, Spanje 3 pc. 39¾; 1½ pc. 28¾, Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —, Vereinsbank 97½, Noord-Duits. bank 88½, Wissel op Londen kort —, 3/m. —, Amsterd. —, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 20 Okt. Metalliek 5 pc. 81½, Spanje 3 pc. 41; 1½ pc. 30, Wissel op Londen 117½, Weenen 117⅝, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 5.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 Okt.

Tarwe in een doen: 132 ℔ b. Poolsche f 325; 134 ℔ Lubecker f 316; 127 ℔ Vriessche f 248.

Rogge bij gerijven onveranderd: 118 ℔ Galatz f 172; 119 ℔ Zweedsche f 175.

Garst prijshoudend: 119 ℔ Deensche f 186; 104 ℔ Vriessche Winter f 153.

Haver en Boekweit zonder handel.

Tegen Maandag aanst. zijn in publieke veiling aangeslagen 34 last o. b. Poolsche Tarwe van 128 ℔.

Op 9 vaten Olie in Okt. ek. 75½ £. *Lijnzaad* in den doen, 110 ℔ Tangarok f 33. *Raapolie* op 6/w. f 42¾; Vliegend f 41½ a ¼; 1°. Mei ek. f 42¼ a 2; Nov. f 41¼; Dec. f 41¾. *Lijnolie* op 6/w. f 31¾; Vliegend f 30; 1°. Nov. ek. f 29¾; Dec. f 30. *Hennepolie* op 6/w. f 38½; Vliegend f 37.

SCHIEDAM, 20 Okt. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ jarige Archangel f 180 6/w. — Moutwijn f 14,50; Jenever f 20, gem. Amst. Proef f 21,25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 0,10 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 21 Okt. Visser, de Vriendschap, Riga.
HELVOET, 20 Okt. Hastings, Bella, Middlesbro'.

UITGEZEILD.

TEXEL, 21 Okt. Witsen Elias, Zeenymph, Batavia.
HELVOET, 20 Okt. Earl of Auckland (st.), Londen.
BROUWERSHAVEN, 20 Okt. Hilken, Bremerhaven, (v. Rott.) New-York.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte ARNHEM, 20 Oktober 9 p. 8 duim.
KEULEN, 20 ″ 6 v. 0 duim.

Advertentiën.

Er wordt GEVRAAGD, op eene voorname R. C. KOSTSCHOOL in *Zuid-Holland*, tegen Januarij of eer:

Een HULP-ONDERWIJZER,

met de toelating voor de *Fransche*, *Engelsche* en *Hoogduitsche Taal*; bij lust en geschiktheid om met JONGE HEEREN om te gaan, kan men op een ruim Salaris rekenen. Brieven *franco*, onder lett. B., bij de Boekhandelaren J. VAN BENTUM & ZOON, *Gouda*. (683)

Een R. C. Hulponderwijzer, goed bekend met de Muziek en de beginselen der Fransche Taal, verzoekt geplaatst te worden. Brieven *franco* onder letter V., bij den Boekhandelaar J. VAN LINDERT te Cuyk. (688)

(691) De betrekking van **Organist** en **Directeur** van het Choor in de R. C. Onze Lieve Vrouw-Kerk aan de Wijnhaven te Rotterdam vacant zijnde, worden degenen, welke de noodige bekwaamheden bezitten, om het Muzijk en Gregoriaansch te spelen, uitgenoodigd zich vóór vier November e. k. met *franco* brieven en getuigschriften te adresseren aan de Pastorij der voornoemde Kerk aldaar. Salaris daaraan verbonden f 300.— 's jaars.

AANBESTEDING.

Het Roomsch Katholiek Parochiaal Armbestuur van Rotterdam, is voornemens, onder nadere approbatie aantebesteden:

Het Bouwen van diverse Scholen, Onderwijzerswoningen, enz.,

op een terrein aan den Coolsingel, Wijk 15 N° 81, waarvan het bestek en de teekeningen, van af den 2 October 1858, ter inzage zullen liggen in het Koffijhuis het *Nederlandsche Wapen* te Rotterdam, en alwaar de besteding zal geschieden den zesden November 1858 des middags ten 12 ure; de aanwijzing in loco zal plaats hebben op Vrijdag den [illegible] November e. k., des morgens van 10 tot 12 ure.

De bestekken liggen verder ter lezing: te Rotterdam in de Stads Herberg aan het Nieuwe Werk en in het Nieuw Rotterdamsch Koffijhuis; te 's Hage in het Koffijhuis de Kroon; te Utrecht in het Stations Koffijhuis; te Nijmegen bij J. MEURS aan de Waal; te Arnhem in de Harmonie; te Amsterdam in het Vosje en in het Poolsche Koffijhuis; terwijl de bestekken à f 1.— bekomen zijn, ter Boekhandel en Drukkerij van E. DE BONT, aan den Steiger over de Koornbeurs, te Rotterdam. (6..)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.